
Má se platit zápisné 6000 korun na vysoké školy?

Má se platit zápisné 6000 korun na vysoké školy?

15.11.2010, rubrika: Názory a komentáře, strana: 67

Proti

Vlasta Bohdalová, poslankyně ČSSD, stínová ministryně školství

Další střela od boku

Plán ministra Josefa Dobeše zavést pro adepty vysokoškolského studia povinnost platit až šest tisíc korun jako takzvané zápisné při vstupu na veřejnou vysokou školu se snesl na hlavu uchazečů jako blesk z čistého nebe. Ostatně jako řada jiných kroků, které pan ministr učinil od nástupu do funkce. V případě zápisného ale ministr popírá nejen předvolební sliby domovské strany Věci veřejné, ale především vlastní slova, která pronesl už coby hlava resortu. VV před volbami slibovaly posílit oblast vysokého školství o dvě miliardy korun. Místo toho Josef Dobeš peníze pro školství radikálně seškrtnal. Nyní, aby zalepil díry v rozpočtu, by rád zavedl povinné zápisné. Už ale jako člen Nečasova kabinetu také opakovaně ujišťoval v souvislosti s plánovaným vládním zavedením školného na vysokých školách, že toto bude zavedeno až po rozjezdu funkčního systému státní podpory studentům vysokých škol.

Funkčním systémem jsou míněny půjčky na studium, takzvané odložené školné.

Týden s týdnem se sešel a pan ministr jako by tato slova nikdy nevyřkl. Čím jiným je snaha o zavedení zápisného než předsunutým školným? Ministr svůj krok opírá o údajný návrh Univerzity Karlovy, jejíž rektor zavedení zápisného veřejně odmítl.

Nejde ale jen o předvolební sliby a politická rozhodnutí. Závažná je elementární neznalost týmu spolupracovníků ministra, kteří se na návrhu podíleli - neznalost terciárního školství. Návrh například počítá se zaplacením poplatku při zápisu do akademického roku. Celá řada vysokých škol ale pracuje s kreditovým systémem studia, kde se student zapisuje do semestru. Návrh tuto variantu zcela opomenul, byť stačilo inspirovat se platnou legislativou. Takovou „drobností“ se ale zřejmě tým kolem ministra Dobeše nechtěl zdržovat. Prezentace zápisného v médiích ukázala, že pan Dobeš rád střílí od boku, aniž si je jist směrem, v kterém střela najde kýžený cíl. I proto vzbudil nevoli mezi zástupci vysokých škol bez ohledu na jejich názor na rozhodnutí vlády o zavedení školného na vysokých školách.

Pro

Josef Dobeš, ministr školství za Věci veřejné

Možnost, ne příkaz

Doposud se mluvilo hlavně o technických parametrech novely, jež má na vysokých školách zavést takzvané zápisné. Důležitá je však vysoká sociální citlivost zápisného. Jeho výše je nastavena tak, aby se nestala sociální bariérou pro znevýhodněné studenty. Ministerstvo navrholo, aby zápisné vůbec neplatili studenti ze sociálně slabých rodin - poplatky by za ně v plné výši platil stát. Takových studentů je nyní na univerzitách kolem 4,5 tisíce a stát by za ně platil maximálně 26 milionů korun. O tom jsem informoval sněmovní školský výbor.

Podle novely by deset procent vybraných poplatků šlo na podporu studentů. Šlo by o ty, kteří na sociální příplatek ve výši 1600 korun již nedosáhnou, ale patří mezi sociálně slabší. Část poplatku, který by zaplatili, by se jim vrátila jako stipendium nebo příspěvek na jízdné či bydlení. Pokud by byla novela v současném znění schválena, studentů by se zápisné dotklo od příštího akademického roku. Novela je zatím ve vnitřním připomínkovém řízení. Rektoři mi mají poslat připomínky či návrhy jiného řešení. U návrhu na zavedení zápisného jsme se nechali inspirovat materiálem Univerzity Karlovy. Cílem měla být modernizace vysokého školství, s čímž se MŠMT ztotožnilo. Námi navrhované zápisné by však - na rozdíl od jiných poplatků za studium - nebylo příjmem pouze stipendijního fondu, patřilo by i do takzvaného nefondového příjmu. Mohlo by tedy dokonce zpětně pomáhat v řešení sociálních záležitostí studentů i tím, že by tyto finance mohly být školou použity například na správu a údržbu ubytovacích a stravovacích objektů určených všem, převážně však sociálně znevýhodněným studentům.

Výše zápisného by se pohybovala od 0 do 6 tisíc korun za akademický rok. Vysokým školám jsem předložil celý vějíř možností, jak jim pomoci v desetiprocentním finančním propadu pro příští rok. Zápisné je však jen jediným dílkem, ostatní jsou nasměrovány ke kvalitě vzdělávání. Zápisné jako jednu z možností navrhu rektorům, ale budu plně respektovat jejich stanovisko.